

Informacinis pranešimas

Aktualūs mokesčių teisės aktų pakeitimai

2012-01-02 UAB Rödl & Partner

Gerb. Rödl & Partner klientai,

Lietuvoje įsigaliojo nemažai svarbių mokesčių teisės aktų pakeitimų, kurie taikomi nuo 2012 m. sausio 1 dienos arba bus pradėti taikyti vėliau. Pateikiame aktualiausių pakeitimų apžvalgą:

I. PRIDĖTINĖS VERTĖS MOKESTIS

Pridėtinės vertės mokesčio (PVM) įstatymo pagrindiniai pakeitimai, taikomi **nuo 2012 m. sausio 1 dienos**:

1) **Lengvatiniai PVM tarifai:** iki 2012-12-31 pratęstas lengvatinių PVM tarifų taikymas gyvenamosioms patalpoms tiekiamai šilumos energijai ir karštam vandeniui (9%) bei kompensuojamiems vaistams ir medicinos pagalbos priemonėms (5%).

2) **Prievolės registruotis PVM mokėtojais riba:** privalomo registravimosi PVM mokėtojais riba, susijusi su Lietuvos apmokestinamųjų asmenų už šalies teritorijoje patiektas prekes/suteiktas paslaugas gautu atlygiu per paskutiniuosius 12 mėnesių, padidinta nuo 100.000 LTL iki 155.000 LTL. Be to, minėto atlygio skaičiavimas susietas tik su Lietuvos teritorijoje patiektomis prekėmis/suteiktomis paslaugomis (o ne su visais sandoriais, kaip buvo iki 2011 m. gruodžio 31 dienos).

Jeigu PVM mokėtoju neįsiregistravusio apmokestinamojo asmens atlygis už Lietuvos teritorijoje patiektas prekes/suteiktas paslaugas per paskutiniuosius 12 mėnesių viršijo 155.000 LTL, mokėtinas PVM skaičiuojamas ne nuo ribą viršijančios atlygio sumos, bet nuo visos sandorio, dėl kurio viršyta nustatyta riba, sumos.

3) **PVM atskaitos tikslinimas:** apmokestinamieji asmenys neprivalo tikslinti PVM atskaitos ne tik tais atvejais, kai prekės prarandamos dėl nenugalimos jėgos (*force majeure*) ar nusikalstamos trečiųjų asmenų veiklos, jeigu tai įrodyta nustatyta tvarka, bet ir dėl kitų nuo šių asmenų

nepriklausančių aplinkybių (pvz., prekių sunaikinimo dėl realizacijos terminų pasibaigimo) ir pastarieji turi tokių aplinkybių egzistavimą patvirtinančius dokumentus.

4) **Beviltiškos skolos:** žemiau aprašytos nuostatos taikomos nuo 2012-01-01 apskaičiuotoms ir deklaruotoms pardavimo PVM sumoms.

Dėl susidariusių beviltiškų skolų leidžiama tikslinti deklaruotą ir sumokėtą PVM, t.y. jeigu už patiektas prekes/suteiktas paslaugas gautinas atlygis pripažįstamas beviltiška skola (toks atlygis nesusigrąžinamas, praėjus ne mažiau kaip 12 paskutinių kalendorinių mėnesių nuo tiekiamų prekių/teikiamų paslaugų apmokestinimo momento, ir nustatyta tvarka pateikiami įrodymai dėl tokios skolos beviltiškumo ir pastangų jai susigrąžinti), mokėtino PVM suma gali būti sumažinta šiai beviltiškai skolai priskiriama pardavimo PVM suma, jeigu toks pardavimo PVM buvo deklaruotas ir sumokėtas į valstybės biudžetą. Minėto atlygio pripažinimą beviltiška skola ir pardavimo PVM priskyrimą šiai skolai pardavėjas ne vėliau kaip iki kito mėnesio, einančio po mėnesio, kurį skola buvo pripažinta beviltiška, 10 dienos turi įforminti laisvos formos apskaitos dokumentu. Vadovaudamasis pardavėjo išrašytu laisvos formos apskaitos dokumentu, pirkėjas privalo už įsigytas prekes/paslaugas, dėl kurių pardavėjui atsirado beviltiška skola, atskaityto pirkimo PVM, priskirto jo neapmokėtai beviltiškai skolai, dalimi padidinti mokėtiną PVM. Toks tikslinimas turi būti atliekamas tą mokestinį laikotarpį, kurį paaiškėjo minėtos aplinkybės. Visiškai ar iš dalies grąžinus beviltišką skolą, pardavėjas grąžintai beviltiškai skolai priskiriama pardavimo PVM suma privalės padidinti mokėtiną PVM sumą tą mokestinį laikotarpį, kurį skola buvo grąžinta. Tuo tarpu pirkėjas galės tikslinti pirkimo PVM.

Jeigu beviltiškos skolos pripažinimo ar jos grąžinimo momentu pardavėjas arba pirkėjas yra išregistruotas iš PVM mokėtojų, apskaičiuotos papildomai mokėtinoms arba grąžintoms PVM sumoms tikslinamos tais mokestiniais laikotarpiais, kuriais buvo deklaruoti tikslinami duomenys. Šios nuostatos netaikomos tai atvejais, kai pardavėjas ir pirkėjas yra susiję asmenys arba jais tapo kalendoriniais

metais, einančiais po tų kalendorinių metų, kuriais skola buvo pripažinta beviltiška, ir jai priskiriama pardavimo PVM suma buvo sumažinta į biudžetą mokėtina PVM suma.

5) **Išplėsta pasirinkimo teisė skaičiuoti PVM:** apmokestinamiesiems asmenims suteikta teisė pasirinkti skaičiuoti PVM nuo neapmokestinamų nekilnojamojo turto nuomos ar pardavimo sandorių, jeigu toks turtas išnuomojamas ar parduodamas ne tik PVM mokėtojams, bet ir PVM įstatymo 47 str. nurodytiems asmenims (išskyrus fizinius asmenis), t.y. diplomatinėms atstovybėms, konsulinėms įstaigoms, ES institucijoms ir jų įsteigtoms įstaigoms, tarptautinėms organizacijoms ar jų atstovybėms.

6) **Žurnalai:** panaikintas reikalavimas apmokestinamiesiems asmenims pildyti žurnalus, kuriuose nurodoma iš kitų ES valstybių narių įsigytų prekių/paslaugų apmokestinamoji vertė ir nuo šios vertės apskaičiuotas pardavimo PVM arba kai prievolė apskaičiuoti pardavimo PVM už tiekiamas prekes/teikiamas paslaugas tenka pirkėjui.

PVM įstatymo ir kitų susijusių teisės aktų pagrindiniai pakeitimai, įsigaliosiantys **nuo 2013 m. sausio 1 dienos:**

1) **PVM sąskaitų faktūrų išrašymo terminas:** PVM sąskaitų faktūrų išrašymo terminas tarp ES valstybių narių vykdomo prekių tiekimo, kuriam taikomas 0% PVM tarifas, ar paslaugų teikimo, kai prievolė apskaičiuoti PVM tenka pirkėjui, bus suvienodintas. Jeigu prekės tiekiamos ilgiau nei vieną kalendorinį mėnesį ar teikiamos ilgalaikės paslaugos, PVM sąskaitos faktūros turės būti išrašomos ne vėliau kaip iki kito mėnesio, einančio po mėnesio, kurį buvo patiekta prekės ar suteiktos paslaugos, 15 dienas.

2) **Bendros sąskaitos faktūros:** per tam tikrą laiką įvykę prekių tiekimai ar paslaugų tiekimai, už kuriuos prievolė apskaičiuoti PVM atsiranda tą patį kalendorinį mėnesį, galės būti įforminami bendra PVM sąskaita faktūra (o ne atskiromis PVM sąskaitomis faktūromis, išrašomomis kiekvienam prekių tiekimui/paslaugų teikimui). Tokioje bendroje PVM sąskaitoje faktūroje turės būti nurodyti visi reikiami rekvizitai kiekvienam prekių tiekimui ar paslaugų teikimui, išskyrus šios sąskaitos išrašymo datą, pardavėjo PVM mokėjojo kodą ir kitus bendrus rekvizitus.

3) **PVM sąskaitų faktūrų rekvizitai:** esant žemiau aprašytiems atvejams, (lietuvių kalba arba dviem kalbomis, t.y. lietuvių kalba ir bet kuria užsienio kalba) išrašomose PVM sąskaitose faktūrose turės būti pateikiamos tokios nuorodos:

> maržos schemų taikymas - „Maržos schema. Kelionių agentūros“, „Maržos schema. Naudotos prekės“,

„Maržos schema. Meno kūriniai“, „Maržos schema. Kolekcionavimo objektai ir antikvariniai daiktai“;

- > prekių tiekimas/paslaugų teikimas, kai prievolė apskaičiuoti PVM tenka pirkėjui - „Atvirkštinis apmokestinimas“;
- > už patiektas prekes/suteiktas paslaugas atlygio gavimas, dėl kurio atsiranda prievolė apskaičiuoti PVM - „Pinigų apskaitos sistema“;
- > kai PVM sąskaitą faktūrą pardavėjo vardu įformina tiekėjas - „Sąskaitų faktūrų išsirašymas“.

4) **Elektroninės PVM sąskaitos faktūros:** popierinės ir elektroninės PVM sąskaitos faktūros bus traktuojamos vienodai. Elektronine sąskaita faktūra bus laikoma elektroniniu formatu išrašyta ir gauta sąskaita, kurioje nurodyti nustatyti rekvizitai.

Pardavėjas galės naudoti elektronines PVM sąskaitas faktūras, tik esant išankstiniam pirkėjo sutikimui. PVM sąskaitų faktūrų kilmės autentiškumą (pardavėjo tapatybės tikrumą) bei jų turinio vientisumą (nustatytų rekvizitų tikrumą) pardavėjas galės užtikrinti, naudodamas ne tik saugų elektroninį parašą ar tam tikrą elektroninių duomenų apsaikavimo sistemą, bet ir taikydamas bet kokias kitas verslo kontrolės priemones.

Elektroniniu formatu išrašytas ir gautas PVM sąskaitas faktūras saugantys apmokestinamieji asmenys privalės sudaryti mokesčių administratoriui galimybę gauti, skaityti ar kitaip naudoti šiuos duomenis.

5) **Supaprastintos PVM sąskaitos faktūros:** supaprastintos PVM sąskaitas faktūras bus galima išrašyti tais atvejais, kai bendra PVM sąskaitoje faktūroje nurodomų patiektų prekių/suteiktų paslaugų vertė (įskaitant PVM) neviršys 345 LTL. Tačiau šios nuostatos nebus taikomos prekių tiekimo ar paslaugų teikimo tarp ES valstybių narių atveju.

Supaprastintoje PVM sąskaitoje faktūroje turės būti nurodomi tokie rekvizitai: šios sąskaitos išrašymo data ir numeris, pardavėjo PVM mokėjojo kodas ir pavadinimas (vardas, pavardė), pirkėjo PVM mokėjojo kodas, pateiktų prekių/suteiktų paslaugų pavadinimas ir apmokestinamoji vertė, PVM tarifas, PVM suma nacionaline valiuta (t.y. LTL). Išrašant kreditinius ar debetinius dokumentus, bus galima naudoti supaprastintos PVM sąskaitos faktūros rekvizitus. Tačiau šios nuostatos nebus taikomos prekių tiekimo ar paslaugų teikimo tarp ES valstybių narių atveju.

6) **Prekių pervežimas vertinimo tikslais:** prekių pervežimas į kitą ES valstybę narę ne tik prekių aptarnavimo (remonto, priežiūros, derinimo ir kt.), apdirbimo ar perdirdbimo, bet ir jų vertinimo tikslais nebus laikomas prekių tiekimu, jeigu po to šios prekės grąžinamos į tą valstybę ir

tam pačiam apmokestinamajam asmeniui. Apmokestinamieji asmenys privalės atskirai tvarkyti prekių, kurias šiems asmenims į Lietuvos teritoriją atgabena kitoje ES valstybėje narėje PVM mokėtoju registruotas asmuo ar jo užsakymu kitas asmuo prekių vertinimo, aptarnavimo (remonto, priežiūros, derinimo ir kt.), apdirbimo ar perdirbimo paslaugoms atlikti, bei suteiktų paslaugų (įskaitant tam sunaudotas prekes) apskaitą.

7) **Teisė į PVM atskaitą:** teisę atskaityti PVM už įsigytas prekes/paslaugas, kurios faktiškai panaudotos apmokestinamoje veikloje, turės Lietuvos ir užsienio apmokestinamieji asmenys, kurie nėra registruoti PVM mokėtojais, tačiau privalėjo tai padaryti pagal atitinkamas PVM įstatymo nuostatas.

8) **Importo PVM kontrolė:** vadovaujantis pakeisto PVM įstatymo įgyvendinimą reglamentuojančio Vyriausybės nutarimo nuostatomis, nuo 2013-03-01 už Lietuvos PVM mokėtojų importuotas prekes apskaičiuoto importo PVM sumokėjimo kontrolę iš Muitinės departamento perims Valstybinė mokesčių inspekcija, t.y. šis importo PVM bus įskaitomas šių dviejų institucijų nustatyta tvarka (dabar tokia užskaita galima tik labai retais atvejais, esant atitinkamos institucijos leidimui).

Be to, importo PVM įskaitymo atveju nebus reikalaujama sumokėti užstato ar pateikti garantijos.

II. PELNO MOKESTIS

Pelno mokesčio įstatymo pagrindiniai pakeitimai:

1) **Išplėsta investicinių projektų lengvata:** investicinius projektus vykdančios įmonės nebeprivalo perskaiciuoti apmokestinamojo pelno už praėjusius mokesčius laikotarpius ir mokėti dėl tokio perskaiciavimo susidarančių papildomų pelno mokesčio sumų, jeigu šios įmonės savo veikloje ilgalaikį turtą, kurio įsigijimo išlaidomų suma buvo sumažintas apmokestinamasis pelnas, naudoja trumpiau nei 3 metus ar perleidžia jį, nepraėjus šiam terminui, dėl teisės aktų reikalavimų.

Be to, nebereikalaujama atlikti aukščiau nurodyto perskaiciavimo tais atvejais, kai ilgalaikis turtas naudojamas įmonės veikloje trumpiau negu 3 metus, jeigu toks turtas dėl reorganizavimo ar perleidimo pereina įsigyjančiam vienetai, kuris perimtą turtą naudoja iki tol, kol sueis 3 metai nuo šio turto naudojimo jį perleidusiam vienete pradžios. Šios nuostatos taikomos, apskaičiuojant 2011 ir vėlesnių metų pelno mokestį.

2) **Oro uostų rinkliavų apmokestinimas:** oro uostų rinkliavos nebepriskiriamos neapmokestinamosioms

pajamoms. Šios nuostatos taikomos, apskaičiuojant 2011 ir vėlesnių metų pelno mokestį.

3) **Išplėstas lengvatinio pelno mokesčio tarifo taikymas:** pajamų riba, kurios neviršijus, įmonėms taikomas lengvatinis 5% pelno mokesčio tarifas, padidinta nuo 500.000 LTL iki 1.000.000 LTL. Šios nuostatos taikomos, apskaičiuojant 2012 ir vėlesnių metų pelno mokestį.

4) **LEZ įmonių veikla, kuriai taikoma mokesčio lengvata:** papildytas laisvųjų ekonominių zonų įmonių veiklos, iš kurių gaunamoms pajamoms taikoma pelno mokesčio lengvata, rūšių sąrašas: *orlaivių ir erdvėlaivių bei susijusios įrangos gamyba, orlaivių ir erdvėlaivių remontas ir techninė priežiūra, su orlaivių techniniu aptarnavimu ir remontu susijusi veikla (elektroninės ir optinės įrangos remontas, techninis tikrinimas ir analizė), kompiuterių programavimo veikla, kompiuterių konsultacinė veikla, kompiuterinės įrangos tvarkyba, kita informacinių technologijų ir kompiuterių paslaugų veikla, duomenų apdorojimo, interneto serverių paslaugų (prieglobos) ir susijusi veikla, užsakomųjų informacinių paslaugų centrų veikla.* Šios nuostatos taikomos, apskaičiuojant 2012 ir vėlesnių metų pelno mokestį.

III. GYVENTOJŲ PAJAMŲ MOKESTIS

Gyventojų pajamų mokesčio (GPM) įstatymo pakeitimai, taikomi nuo 2012 m. sausio 1 dienos:

1) **Fiksuoto dydžio GPM:** gyventojai gali pasirinkti mokėti fiksuoto dydžio GPM nuo individualios veiklos pajamų tik tuo atveju, jeigu jie nėra įregistruoti PVM mokėtojais ir neprivalo jais registruotis. Jeigu verslo liudijimą įsigiję gyventojai įsiregistruoja PVM mokėtojais ar privalo jais registruotis, jų pajamos būtų apmokestinamos kaip pajamos iš individualios veiklos, vykdant ją įsiregistravus, kurioms taikomas 5% (15% laisvųjų profesijų atveju) GPM tarifas.

2) **Nekilnojamojo turto nuomos pajamos:** gyventojai gali pasirinkti mokėti fiksuoto dydžio GPM nuo nekilnojamojo turto nuomos pajamų, jeigu pajamos iš šios veiklos per mokestinį laikotarpį neviršija PVM įstatyme nustatytos 155.000 LTL ribos. Jeigu ši riba viršijama, šių asmenų pajamos apmokestinamos, taikant 15% GPM tarifą.

3) **Parama politinėms partijoms:** mokesčių administratorius nuolatinio Lietuvos gyventojo prašymu, mokestiniam laikotarpiui pasibaigus, privalo pervesti Juridinių asmenų registre įregistruotoms politinėms partijoms 1% GPM, mokėtino pagal šio asmens metinę pajamų deklaraciją, sumos, o jeigu tokia deklaracija

neteikiama, - 1% išskaičiuojančio asmens (pvz., darbdavio) išskaičiuoto GPM sumos.

Pakeitimai dėl verslo liudijimų naudojimo: verslo liudijimų išdavimo gyventojams taisyklės nustatančio Vyriausybės nutarimo pagrindiniai pakeitimai:

- 1) Pakeitimai, taikomi **nuo 2012 m. sausio 1 dienos:**
 - > Verslo liudijimai gali būti išduodami tik tiems gyventojams, kurie nėra įregistruoti PVM mokėtojais ir neprivalo jais registruotis;
 - > Gyventojas jam išduotame verslo liudijime gali nurodyti tik vieną asmenį, kuris kartu su šiuo gyventoju turi teisę vykdyti tokiam verslo liudijime nurodytą veiklą;
 - > Susiaurintas pagal verslo liudijimus vykdomų veiklų sąrašas (nuo 105 iki 90). Pz., panaikintos žemės ūkio veiklos, taip pat panaikintos ir apjungtos kai kurios laisvųjų profesijų (intelektualių paslaugų teikimo) veiklos, suspecializuotos statybos veiklos, patalpų nuomos veikla apribota gyvenamosios paskirties patalpų nuomos veikla, 8 prekybinės veiklos sustambintos į 2 didesnes grupes ir šios veiklos nebeskirstomos pagal prekybos būdą bei vietą;
 - > Panaikinta nuostata, kad sumokėtą GPM galima susigrąžinti arba įskaityti tik tada, kai išduotame verslo liudijime nurodyta veikla nebetęsiami dėl gyventojų ligos, išvykimo nuolat gyventi į užsienį, mirties ar kitų išimtinių atvejų. Vadinasi, sumokėtą GPM bus galima susigrąžinti arba įskaityti visais veiklos nutraukimo atvejais.
- 2) Pakeitimai, įsigaliosiantys **nuo 2012 m. gegužės 1 dienos:**
 - > Gyventojui bus išduodamas verslo liudijimas parduoti prekes ir teikti paslaugas gyventojams, taip pat parduoti savo gamybos prekes ir teikti paslaugas (išskyrus gyvenamosios paskirties patalpų nuomą) įmonėms, jeigu iš įmonėms parduotų savo gamybos prekių ir suteiktų paslaugų gautos pajamos neviršija 10% visų mokesčio laikotarpio pajamų, gautų iš verslo liudijime nurodytos veiklos. Viršijus nurodytą ribą, visos gyventojų iš įmonių gautos pajamos būtų apmokestinamos kaip pajamos iš individualios veiklos, vykdančią ją įsiregistravus, kurioms taikomas 5% (15% laisvųjų profesijų atveju) GPM tarifas;
 - > Prekybos verslo liudijimą turintis gyventojas negalės verstis didmenine prekyba.

IV. NEKILNOJAMOJO TURTO MOKESTIS

Išplėsta fizinių asmenų nekilnojamo turto mokesčio bazė: nuo 2012 m. sausio 1 dienos išplėsta nekilnojamo turto mokesčio (NTM) bazė, t.y. fiziniams asmenims nuosavybės teise priklausantis nekilnojamas turtas, kuris nėra

naudojamas jų ekonominėje veikloje, apmokestinamas 1% NTM tarifu, jeigu asmeniui kartu su jo šeimos nariais priklausančio viso tokio turto vertė viršija LTL 1.000.000. Tai reiškia, kad toks fizinių asmenų turtas kaip gyvenamosios, sodų, garažų, fermų, šiltnamių, ūkio, pagalbinio ūkio, mokslo, religinės, poilsio paskirties statiniai, taip pat žuvininkystės ar inžineriniai statiniai, kuris anksčiau nebuvo NTM objektas, dabar yra apmokestinamas. NTM deklaracijas už aukščiau nurodytą fizinių asmenų nekilnojamąjį turtą reikia pateikti iki einamųjų kalendorinių metų gruodžio 15 dienos, už kitą nekilnojamąjį turtą - iki kitų kalendorinių metų vasario 1 dienos.

Pakeistas mokesčio apskaičiavimo momentas: skaičiuojant NTM už 2012 metus, šis mokestis turi būti pradėtas skaičiuoti nuo mėnesio, einančio po mėnesio, kurį nekilnojamas turtas įgytas, perimtas valdyti ar pan. Atitinkamai NTM nebeskaičiuojamas nuo mėnesio, einančio po mėnesio, kurį nekilnojamas turtas parduotas, grąžintas ar pan.

V. ŽEMĖS MOKESTIS

Pakeisti žemės mokesčio tarifai ir apmokestinamoji vertė: nuo 2013 m. sausio 1 dienos privati žemė bus apmokestinama atsižvelgiant į jos vidutinę rinkos vertę, nustatomą masiniu arba individualiu vertinimu. Žemės mokesčio tarifus nuo 0,01% iki 4% nustatys savivaldybės, kurios turės teisę taikyti mokesčio lengvatas, t.y. jį sumažinti arba nuo jo atleisti. Šiuo metu žemė apmokestinama, vertinant jos derlingumą, našumą ir kitus kriterijus, o žemės savininkai moka 1,5% mokestį nuo žemės kainos.

VI. VALSTYBINIO SOCIALINIO DRAUDIMO ĮMOKOS

Nuo 2012 m. sausio 1 dienos priimti tokie su valstybinio socialinio draudimo įmokomis susiję pakeitimai:

- 1) **Pakeisti įmokų dydžiai:** pakeistos nelaimingų atsitikimų darbe ir profesinių ligų socialinio draudimo įmokos tarifų grupės bei įmokų dydis: 1 grupė - 0,18%, 2 grupė - 0,42%, 3 grupė - 0,90%, 4 grupė - 1,80% (iki 2011 m. gruodžio 31 dienos buvo tik trys tokios grupės). Draudėjų priskyrimas konkrečiai grupei yra susijęs su mirtinų ir sunkių nelaimingų atsitikimų darbe skaičiumi. Tačiau bendrasis valstybinio pensijų, ligos ir motinystės, nedarbo socialinio draudimo ir sveikatos draudimo įmokų dydžio tarifas (neįtraukiant nelaimingų atsitikimų darbe ir profesinių ligų socialinio draudimo įmokos tarifų) lieka nepakeistas ir sudaro 30,8%.

2) **Sumažintas banko sąskaitų skaičius:** valstybinio socialinio draudimo įmokoms mokėti skirtų banko sąskaitų skaičius sumažintas nuo 250 iki 9, t.y. dabar mokėtojas gali pasirinkti vieną iš 9 Lietuvoje veikiančių komercinių bankų ir pervedinėti šias įmokas į tam tikrą sąskaitą, nurodydamas Valstybinio socialinio draudimo fondo valdybą kaip gavėją ir jos kodą 191630223.

VII. ĮMOKOS Į GARANTINĮ FONDA

Pakeistas įmokų dydis: nuo 2012 m. sausio 1 dienos į Garantinį fondą mokėtinų įmokų, skaičiuojamų nuo darbuotojams išmokamo darbo užmokesčio, nuo kurio skaičiuojamos valstybinio socialinio draudimo įmokos, dydis padidintas nuo 0,1% iki 0,2%.

VIII. AKCIZAI

Pakeisti akcizų tarifai: nuo 2012 m. sausio 1 dienos žemiau nurodytiems akciziniams produktams nustatyti tokie akcizų tarifai:

- > *vynui ir kitiems fermentuotiems gėrimams, kurių faktinė tūrinė etilo alkoholio koncentracija procentais yra ne didesnė kaip 8,5% - 58 LTL už produkto hektolitrą (buvo 53 LTL);*
- > *kitiems fermentuotiems gėrimams ir vynui - 198 LTL už produkto hektolitrą (buvo 216 LTL);*
- > *tarpiniams produktams, kurių faktinė tūrinė alkoholio koncentracija procentais yra ne didesnė kaip 15% - 216 LTL už produkto hektolitrą (buvo 198 LTL).*

Nuo tos pačios datos akcizai nebetaikomi koksui ir lignitui, kai jie parduodami ar kitaip perleidžiami nuosavybėn gyventojams, taip pat viešiesiems juridiniams asmenims, pagal Labdaros ir paramos įstatymą esantiems paramos gavėjais.

Be to, nuo 2012 m. kovo 1 dienos cigaretėms nustatyto kombinuotojo akcizų tarifo minimali riba bus padidinta nuo 221 LTL iki 232 LTL už 1000 cigarečių, tuo tarpu šiems produktams taikomą kombinotąjį akcizų tarifą sudarantis specifinis elementas bus padidintas nuo 132 LTL iki 140 LTL. Cigarams ir cigarilėms taikomas akcizų tarifas taip pat bus padidintas nuo 80 LTL iki 84 LTL už produkto kilogramą.

IX. MOKESTIS UŽ VALSTYBINIUS GAMTOS IŠTEKLIUS

Nuo 2012 m. sausio 1 dienos taikomi tokie Mokesčio už valstybinius gamtos išteklius įstatymo pakeitimai:

1) **Pakeistas mokestinis laikotarpis, mokesčio deklaravimo bei mokėjimo tvarka:** pakeistas mokesčio už valstybinius gamtos išteklius (išskyrus mokestį už

medžiojamųjų gyvūnų išteklius) mokestinis laikotarpis, t.y. dabar šis laikotarpis yra kalendorinis ketvirtis. Dėl to taip pat pakeista mokesčio deklaravimo bei mokėjimo tvarka, t.y. mokesčio už naudingąsias iškasenas, vandenį ir statybinį gruntą deklaracija turi būti pateikta ir mokestis sumokėtas per kalendorinį mėnesį, einantį po kalendorinio ketvirčio pabaigos (iki balandžio 30 dienos, liepos 31 dienos, spalio 31 dienos ir sausio 31 dienos).

Mokesčio už medžiojamųjų gyvūnų išteklius mokestinis laikotarpis išlieka tas pats (kalendoriniai metai), tačiau pakeista mokesčio deklaravimo ir mokėjimo tvarka, t.y. mokesčio už medžiojamųjų gyvūnų išteklių naudojimą deklaracija turi būti pateikta ir mokestis sumokėtas per kalendorinį mėnesį, einantį po kalendorinių metų pabaigos (iki sausio 31 dienos).

2) **Pakeisti mokesčio tarifai:** pakeisti mokesčio už naudingąsias iškasenas bei mokesčio už vandenį ir statybinį gruntą tarifai bei jų indeksavimo ir įsigaliojimo tvarka. Minėti tarifai turi būti indeksuojami pagal Statistikos departamento skelbiamą mokestinio ketvirčio vartotojų kainų indeksą ir įsigalioja nuo kiekvieno mokestinio ketvirčio pradžios. Mokesčio už medžiojamųjų gyvūnų išteklius tarifai bei jų indeksavimo tvarka nepakeisti, tačiau tarifai įsigalioja nuo kalendorinių metų pradžios (sausio 1 dienos).

X. INTRASTATAS

Ataskaitų teikimo ribos: Statistikos departamento generalinis direktorius patvirtino 2012 metams taikytinas Intrastato ataskaitų teikimo ribas:

- > *Intrastato įvežimo ataskaitos teikimo riba:* praeitais kalendoriniais metais iš ES valstybių narių įvežtų prekių vertė yra 650.000 LTL (buvo 550.000 LTL);
- > *Intrastato išvežimo ataskaitos teikimo riba:* praeitais kalendoriniais metais į ES valstybes nares išvežtų prekių vertė yra 700.000 LTL (buvo 600.000 LTL).

XI. MOKESČIŲ ADMINISTRAVIMAS

Išankstiniai susitarimai: vadovaujantis pakeisto Mokesčių administravimo įstatymo bei kitų susijusių teisės aktų nuostatomis, nuo 2012 m. sausio 1 dienos pradėdami taikyti išankstiniai susitarimai. Naudodami šią priemonę, mokesčių mokėtojai gali kreiptis į mokesčių administratorių ir sudaryti išankstinius susitarimus dėl jų planuojamų sandorių. Išankstiniai susitarimai dėl kainodaros yra susiję su tarp įmonių grupės vykdomais sandoriais. Šiuo atžvilgiu mokesčių mokėtojai gali kreiptis į mokesčių administratorių dėl jų vykdomų sandorių kainodaros metodų bei apmokestinimo principų nustatymo. Tuo tarpu išankstinių susitarimų dėl mokesčių teisės nuostatų taikymo atveju mokesčių

mokėtojai gali kreiptis į mokesčių administratorių kitais nei kainodaros apmokestinimo klausimais. Tuo tikslu mokesčių mokėtojai turi pateikti centriniam mokesčių administratoriui (Valstybinei mokesčių inspekcijai prie Finansų ministerijos) prašymus dėl išankstinių susitarimų bei kitus reikiamus dokumentus. Sprendimus dėl mokesčių mokėtojų pateiktų prašymų mokesčių administratorius privalo išnagrinėti ne vėliau kaip per 60 dienų (iki 2013 m. liepos 1 dienos pateiktų prašymų atveju - 90 dienų). Šis terminas gal būti pratęstas dar 60 dienų. Išankstiniai susitarimai taikomi tik būsimiems sandoriams. Šie susitarimai galioja einamuosius ir 5 ateinančius metus nuo mokesčių administratoriaus sprendimo priėmimo. Be to, pasirašyti išankstiniai susitarimai privalomi mokesčių administratoriui, bet mokesčių mokėtojai gali nuspręsti jais nesivadovauti.

Pažymime, kad šiame dokumente pateikta informacija yra tik bendrojo pobūdžio ir ji negali būti laikoma teisine ar mokesčių konsultacija arba susaistančia abipusiais įsipareigojimais. Mes neprisiimame atsakomybės už jos teisingumą ir pilnumą. Tam, kad ši informacija būtų panaudota praktikoje, specialistas-konsultantas turėtų peržiūrėti kiekvieną atvejį, atsižvelgdamas į konkrečias aplinkybes. Jeigu Jums reikėtų papildomos informacijos dėl pakeitimų mokesčių įstatymuose ir jų įtakos Jūsų vykdomai veiklai, prašytume kreiptis į:

Mokesčių konsultantę *Norą Vitkūniene*
(el. paštas: nora.vitkuniene@roedl.pro);

Vadovą *Tobias Kohler*
(el. paštas: tobias.kohler@roedl.pro).